

5
DEPT. DISTRIBUTION
ACTION

DEPARTMENT OF STATE

PROGRAM

DEF 4 NATO
DEF 1 US
FILE DESIGNATION

R

S/R REP AF ARA

Original to be Filed in _____ Decentralized Files.

UR FE NEA CU

1 P ENCL. REPRO IN PBR 7-16-69
A-285
CONFIDENTIAL

NR E P IO

HANDLING INDICATOR

RECEIVED NO.
DEPARTMENT OF STATE

L FBO AID

TO : Department of State

JUL 16 10 38 AM 1969

J/PM 5/5 S/P

INFO : CINCUSAFE, CINCUSAREUR, CINCUSNAVEUR/LONDON, LONDON,
USCINCEUR, US Mission NATO

SCI 5

DEPT PASS: CINCLANT/NORFOLK, ~~OSAF~~, ~~CNO~~, ~~DA~~, ~~BIA~~, ~~Dept. of Defense~~

AGR COM FRB INT

FROM : Amembassy OSLO

DATE: July 12, 1969

LAB TAR TR XMB

SUBJECT : Document Compromise

AIR ARMY NAVY OSD

REF : OSLO 2766, OSLO 2796, USCINCEUR P 081317Z JUL ECJB-R 09893

USIA NSA CIA NSC

10 3 20 6

AGE M & ACDA

8 1 17

SUGGESTED DISTRIBUTION

WFB
RG
RM FS VB
PS-2
I

With reference to the publication in "Aftenposten" July 5 of a story based on "Pravda's" July 5 article concerning Norwegian membership in NATO and the "Orienting" revelations of June 23, there are enclosed:

- (1) Copy of page 1 story from "Aftenposten", July 5
- (2) Photostatic copies of the above (NOT REC'D)
- (3) Informal translation of the above.

for PKC
CROWE

Enclosures:
As stated
(Note: Encl. No. 1 to Department and USCINCEUR only)

DEPARTMENT OF STATE		7/CDC/MR
REVIEWED BY	DATE 7/15/69	
RDS ☐ or XDS ☐ EXT. DATE	REASON(S)	
TS AUTH.	☒	
ENDORSE EXISTING MARKINGS	☒	
DECLASSIFIED	☒	
RELEASE DENIED	☐	
PA or FOI EXEMPTIONS		

Group 3

Downgraded at 12-year intervals,
not automatically declassified.

Date:

FORM 10-64 DS-323

CONFIDENTIAL

For Department Use Only

Initials:

☐ In ☐ Out

Drafted by:

Drafting Date:

Phone No.:

Contents and Classification Approved by:

POL: B. Ridgway: fjh

7/9/69

POL: T. Sellin

Clearances:

DECLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Page 1 of 2
Encl. No. 3
A-285 from Oslo

Informal Translation

"Aftenposten", July 5, 1969

Severe "Pravda" Article on Norway and Pentagon

Norway obedient hanger-on to the American war machine, the paper writes.

Moscow, July 5 ("Aftenposten" Correspondent Per Egil HEGGE.) -- Soviet party organ "Pravda" on Saturday expresses grave concern in Norway's behalf over the United States' constant limitation of Norway's sovereignty within the framework of the NATO cooperation. At Washington's will and command Norway is now being changed into an obedient hanger-on to the American war machine, and the destiny of the Norwegians is more and more being determined on the other side of the ocean, according to a commentary on the foreign news page of the paper by Jurij KUZNETSOV. "Pravda" does not, however, refer directly to the relationship between Norway and the Soviet Union in the commentary.

The paper's starting point is a statement by the Chairman of the Liberal Party, Gunnar GARBO, who according to "Pravda" in a foreign policy debate in the Storting earlier this year expressed concern because Norway's views on international issues in reality are dictated by the interests of the leading circles in the North Atlantic Alliance. This admission reflects clearly the dissatisfaction which in Norway is becoming increasingly widespread, i.e., the dissatisfaction with the country in growing measure being subordinated to the will of the NATO leadership and above all of the United States. It is no secret that the American Government long ago embarked on a course where the objective is to involve Norway in the realization of Pentagon's adventure plans, despite the Norwegian Government's "determination", that has been proclaimed on repeated occasions, not to permit Norwegian territory to be used for foreign bases for stationing of nuclear weapons or rockets which are capable of carrying such weapons. By political, economic and military advances Washington has involved Norway in not unknown adventures with spy planes. Norway helps to serve USA's nuclear submarines in the North Atlantic and Norwegian Sea, and materially and technically assist in securing USA's aggressive war operations in Vietnam. In the manner of master races, US Air Force craft landed now and then on the airfields in North Norway. The press has also reported the attempts at American "exploitation" of Svalbard, "Pravda" writes.

The Soviet party organ continues: In addition to these facts, which clearly and explicitly indicate how the USA with its own goals and interests in mind restricts the sovereignty of a small "ally", fresh evidence

UNCLASSIFIED

DECLASSIFIED

DECLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Page 2 of 2
Encl. No. 3
A-285 from Oslo

has come to light recently. The Norwegian weekly "Orientering" has announced that it is in possession of documents which disclose the plans of the American command in Europe as regards use of mass destruction arms. According to "Orientering" the documents show that it is the intention of the American war machine to involve even countries that have refused to station nuclear weapons on their territory in peace time in the realization of their nuclear plans.

That the American war machine behaves just as it likes, consulting neither the people nor the US Congress, is extremely alarming in itself. But three times more alarming for the Norwegians is that their country, at the will and command of Washington, is changed into an obedient hanger-on to the American war machine, that the destiny of the Norwegians more and more is being determined on the other side of the ocean, the "Pravda" commentary concludes.

Saturday's article seems to be somewhat more severe than what has been written in recent years in the Soviet press about Norway's relationship with NATO. In addition to this, the party organ "Pravda" the decidedly most authoritative paper in the Soviet Union, has rarely discussed this subject—the majority of the articles on the subject have been found in the Government organ "Izvestia".

Translated by: Mrs. Gerd Lander

UNCLASSIFIED

DECLASSIFIED

Skarp Pravda-artikkel om Norge og Pentagon

Norge lydig haleheng til den amerikanske krigsmaskin, skriver avisen

Fra Aftenpostens korrespondent, PER EGIL HEGGE.

Moskva, 5. juli.

Det sovjetiske partiorganet Pravda uttrykker lørdag sterk bekymring på Norges vegne på grunn av De forente staters stadige begrensning av Norges suverenitet innenfor rammen av NATO-samarbeidet. På Washingtons vilje og befaling forvandles Norge nu til et lydig haleheng på den amerikanske krigsmaskin, og nordmennenes skjebne avgjøres mer og mer på den annen side av havet, heter det i en kommentar på avisens utenriksside av Jurij Kuznetsov. Pravda kommer imidlertid ikke direkte inn på forholdet mellom Norge og Sovjet-Samveldet i kommentaren.

Avisen tar sitt utgangspunkt i en uttalelse av Venstres formann, Gunnar Garbo, som ifølge Pravda i en utenriksdebatt i Stortinget tidligere i år ga uttrykk for bekymring over at Norges synspunkter inter-

nasjonalt sett i virkeligheten dikteres av interessene til de ledende kretser i den nord-atlantiske allianse.

Denne innrømmelse gjenspeiler påtagelig klar ten misnøyesom i

Norge blir stadig mer utbredt, nemlig misnøyen med at landet i større og større utstrekning under-

Fortsatt side 2

Forts. fra 1. side (3)

ordges NATO-ledelsens og fremfor alt De forente staters vilje. Det er ingen hemmelighet at den amerikanske regjering for lang tid siden slo inn på en kurs hvor det er målet å trekke Norge med i virkeliggjørelsen av Pentagons eventyrplaner, til tross for den norske regjeringens «beslutsomhet», som gjentatte ganger er proklamert, om ikke å tillate at Norges territorium utnyttes til utenlandske baser til stasjonering av atomvåpen eller raketter som kan frakte slike våpen. Ved politiske, økonomiske og militære angrep har Washington trukket Norge inn i ikke ukjente eventyr med spionfly. Norge er med på å betjene USA's atomubåter i Nord-Atlanteren og Norskehavet og er materielt og teknisk med på å trykke USA's aggressive krigføring i Vietnam. På herrefolks vis landet det amerikanske flyvåpens maskiner av og til på flyplassene i Nord-Norge. I pressen har det også vært skrevet om forsøkene på amerikansk «utnyttelse» av Svalbard, skriver Pravda.

Det sovjetiske partiorganet fortsetter: I tillegg til disse kjensgjerninger, som klart og utvetydig viser hvordan USA med tanke på sine egne mål og interesser begrenser en liten «alliert» stats suverenitet, er det i det siste kommet nye vidnesbyrd. Den norske ukeavisen Orientering har kunngjort at den er i besittelse av dokumenter som avslører den amerikanske Europa-kommandos planer om bruk av masseødeleggelsesvåpen. Ifølge Orientering fremgår det av dokumentene at den amerikanske krigsmakt har til hensikt å trekke inn også land som har naktet å stasjonere atomvåpen på sitt område i Fredstid, i realiseringen av sine atomplaner.

Det er den amerikanske krigsmakt og trer akkurat som den vil, uten å spørre hverken folket eller den amerikanske kongress er i seg selv ytterst urovekkende. Men tre ganger mer urovekkende for nordmennene er at deres land på Washingtons vilje og befaling, forvandles til et lydig haleheng på den amerikanske krigsmaskin, at nordmennenes skjebne mer og mer avgjøres på den andre siden av havet, slutter Pravdas kommentar.

Lørdagens artikkel synes å være noe skarpere enn det som de siste årene har vært skrevet i sovjetiske presse om Norges forhold til NATO. I tillegg kommer den omstendighet at partiorganet Pravda, Sovjets desidert mest autoritative avis, sjelden har behandlet dette emne — de fleste artikler om det har vært å finne i regjeringsorganet Izvestija.

03 115 00 7030